

Määräyksen nimi	Transponderivyöhykkeet (OPS M1-31)
Määräyksen asianumero	TRAFICOM/577297/03.04.00.00/2024
Määräyksen tausta ja tavoitteet	<p>Fintraffic Lennonvarmistus Oy on esittänyt perustettaviksi uudet transponderivyöhykkeet Jyväskylän (EFJY) ja Tampere-Pirkkalan (EFTP) lentoasemien lähialueille (CTR). Näillä alueilla transponderin käyttö ilma-aluksissa olisi jatkossa pakollista.</p> <p>Esitys liittyy ilmailun navigaatio- ja valvontastrategian (NAV/SUR) toteuttamiseen Suomessa. Transponderivyöhykkeiden käyttöönoton tavoitteena on parantaa lentoturvallisuutta ilmatilannekuvan parantumisen myötä, kun ilma-aluksia voidaan tunnistaa eri ilmatilan osissa. Esitys linkittyy myös Fintrafficin ja muiden toimijoiden digitalisaatiohankkeisiin, joiden tarkoituksena on tuottaa käyttäjilleen ilmatilannekuvaa mm. ilmatilavarauksista ja ilmaliikenteestä miehitetyn ja miehittämättömän ilmailun turvallisuuden parantamiseksi ja liikenteen sujuvoittamiseksi. Samoin U-Space-toiminta edellyttää miehitetyn ja miehittämättömän ilmailun turvallista integrointia. Tavoitteena on varmistaa miehittämättömän ja miehitetyn ilmailun turvallinen toiminta kaikissa ilmatilan osissa.</p>
Säädösperusta (laki), EU-/kv-oikeudellinen säädöstausta	<p>Ilmailulaki (864/2014) 3, 5 ja 109 §</p> <p>Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 923/2012 yhteisistä lentosäännöistä ja lennonvarmistuspalveluja ja -menetelmiä koskevista operatiivisista säännöksistä (SERA)</p>
Hallitusohjelman ja Traficomien strategien päämäärien huomioinen	Liikenneverkot, liikenneturvallisuuden parantaminen; toimivat ja turvalliset yhteydet.
Määräyksen vaikutukset	<p>Määräyksellä voi olla vaikutuksia asiakkaiden toimintaan, koska Jyväskylän ja Tampere-Pirkkalan lentoasemien lähialueilla ei muutoksen jälkeen olisi sallittua lentää ilman toimivaa transponderia. Kevyeen ilma-alukseen soveltuvan transponderin hinta on yleensä noin 2000 - 3000 euroa, minkä lisäksi tulee asennuskustannuksia noin 1000 euroa.</p> <p>Pakollisten transponderivyöhykkeiden määrittäminen edistää lentoliikenteen turvallisuutta ja sujuvuutta, koska transponderin käyttö parantaa tietoisuutta alueella liikkuvien ilma-alusten sijainnista. Turvallisuuden varmistamiseksi uusista vyöhykkeistä on tiedotettava kattavasti. Määräyksellä ei ole muutoin vaikutusta viranomaisen toimintaan.</p> <p>Transponderivyöhykkeiden muutokset edellyttävät Fintraffic Lennonvarmistus Oy:ltä ilmailukarttojen ja ilmailukäsikirjan (AIP) päivittämistä. Ilmailijoille aiheutuu vähäisiä kustannuksia uusien ilmailukarttojen hankkimisesta (noin 30 euroa / kpl). Ylimääräisten kustannusten välttämiseksi laajat ilmatilamuutokset pyritään toteuttamaan korkeintaan kerran vuodessa.</p>

	Määräyksellä ei ole vaikutuksia ympäristöön, esteettömyyteen, yhdenvertaisuuteen eikä tasa-arvoon.
Jälkiarviointi (arviointisuunnitelma / ei tehdä)	Jälkiarviointia tehdään osana Traficom in laatimaa katsausta Suomen ilmatilan käytöstä, ilmatilarakenteesta, kapasiteetin hallinnasta, reittiverkostosta sekä ilmatilan joustavan käytön periaatteen edistämisestä. Katsaus tehdään vuosittain ilmatilan hallinnan neuvottelukunnalle.
Määräyksen alustava aikataulu	Määräysmuutos tulee voimaan 17.4.2025 (AIRAC-voimaantulopäivä).
Määräyksen notifiointi (kyllä/ei), notifiointin aikataulu	Ei
Määräyksen suhde muihin hankkeisiin	Vuoden 2025 ilmatilamuutospakettiin kuuluu lisäksi muutoksia valtioneuvoston asetukseen ilmailulta rajoitetuista alueista (930/2014) sekä ilmailumääräyksiin OPS M1-17 radiovyöhykkeistä ja OPS M1-28 vaara-alueista. Lisäksi pakettiin sisältyy päätöksellä tehtäviä muutoksia ilmatilarakenteisiin. Samassa yhteydessä päivitetään myös määräys OPS M1-29 UAS-ilmatilavyöhykkeistä. Transponderivaatimus ei yleensä koske miehittämättömiä ilma-aluksia.
Sidosryhmien kuuleminen	Sidosryhmillä on mahdollisuus lausua esitetyistä ja suunnitelluista ilmatilamuutoksista sekä määräysluonnoksesta samanaikaisesti.
Määräyksestä viestiminen/julkaisu	Määräyshankepääätöksestä, lausuntokierroksesta ja määräyksen antamisesta tiedotetaan viraston verkkosivuilla sekä sähköpostitse ilmailun sääntelyn ja kelulistalle ilmoittautuneille ja muille ilmatilamutosten sidosryhmille. Valmis määräys julkaistaan Finlex-säädöstietopankissa ja Traficom in verkkosivuilla ilmailumääräyskokoelmassa.
Lisätietojen antajat/valmistelijat	ylitarkastaja Mika Saalasti, mika.saalasti(at)traficom.fi, puh. 029 534 6108 lakimies Leila Iikkanen, leila.iikkanen(at)traficom.fi, puh. 029 534 6039
Päiväys	22.10.2024
Määräyshankepääätöksen hyväksyminen	Jari Pöntinen johtaja Jukka Hannola osastopäällikkö, ilmailun operatiivinen osasto